Zadání Cvičení #2

Popis dat: Pracovní data jsou uložena v souboru data.csv, který je k dispozici ke stažení na Moodle stránce tohoto předmětu, ve složce příslušného cvičení. Pro načtení dat do Matlabu využijte funkce readtable.

T = readtable('data.csv', 'ReadVariableNames', true);

Data musíte mít samozřejmě stažená a musíte se nacházet ve složce kde jsou, nebo mít složku kde se nacházejí přidanou do pracovní cesty Matlabu (*Matlab Path*). Data jsou ve formě tabulky kde první sloupec obsahuje identifikační kódy subjektů – labely (ve formě textového řetězce) a druhý sloupec příslušné naměřené hodnoty.

Zdroj dat: Skupina zdravých mluvčí (HC – healthy controls) a několik pacientů s velmi rozvinutou <u>dysartrií</u> (labely PSP – <u>Progressive supranuclear palsy</u> a HN – <u>Huntington disease</u>) byli podrobeni <u>diadochokinetickému</u> řečovému testu (DDK – test, který ověřuje schopnost řečového traktu provádět rychlé změny v "konfiguraci", typicky prováděný jako rychlý sled hlásek *pa-ta-ka* opakovaně za sebou) a kvalita jejich artikulace byla vyhodnocena příznakem s názvem *voice onset time* (VOT), který byl získán z řečových nahrávek pomocí automatizovaného počítačového programu (detaily k měření a k podstatě naměřeného parametru viz Novotný et al. 2015).

Zadání úlohy body

Z poskytnutých dat si **vykreslete běžný histogram**. Vyzkoušejte různá nastavení počtu *binů*, aby byla distribuce co nejvíce zřetelná. Nezapomeňte graf s histogramem <u>správně popsat</u> – osy, titulek atd.

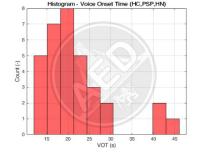
Vypočtěte na datech následující:

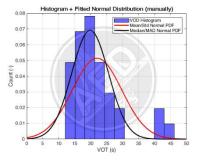
- Obyčejný průměr
- Standardní směrodatnou odchylku
- Medián
- Mediánovou absolutní odchylku (MAD)
- Trim-mean

Do obrázku s histogramem přidejte křivky (ploty) pro:

- Průběh hustoty pravděpodobnosti (PDF) normálního rozdělení s parametry odhadů průměru a směrodatné odchylky
- PDF pro normální rozdělení, kde argumenty:
 - Průměr nahradíte mediánem
 - Směrodatnou odchylku nahradíte hodnotou MAD*1.48

Nápověda: Pro správně naškálování histogramu vzhledem k PDF funkcím bude potřeba změnit parametr histogramu Normalization. PDF funkce nepište manuálně podle definice, vyhledejte si příslušnou funkci v Matlabu.

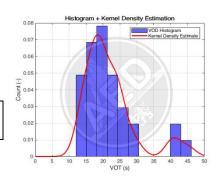
1

V LiveScriptu naprogramujte řešení, nechte si vykreslit požadované obrázky a správně je popište. Hodnoty deskriptivních veličin, které jste měli vypočítat, vypište pomocí funkce fprintf spolu s popisky.

Manuálně **implementujte algoritmus pro výpočet kernel density estimation** (KDE). Pro odhad šířky pásma použijte následující pravidlo (Silverman 1986):

band width =
$$min\left(\sigma, \frac{IQR}{1,35}\right) \cdot 0.9 \cdot n^{-1/5}$$

kde σ je směrodatná odchylka Vašich dat, *IQR* je mezikvartilové rozpětí vašich dat a n je počet pozorování ve vzorku.

1.5

V LiveScriptu naprogramujte algoritmus pro výpočet KDE. Pomocí něj vypočtěte KDE distribuci nad vašimi daty, a zobrazte jí do jednoho obrázku společně s histogramem.

Zkopírujte si obrázek s histogramem a odhadem normální PDF z první úlohy. Do tohoto obrázku vykreslete vertikální čáry reprezentující hodnoty vzdálené 1, 2 a 3 směrodatné odchylky od střední hodnoty *na každou stranu*. Pomocí pravidla *68-95-99.7* určete, které hodnoty v datech byste považovali za extrémní (outliery).

Vykreslete si **kumulativní empirickou distribuční funkci** (CDF) a s její pomocí odhadněte vizuálně hranici za kterou se by se hodnoty daly považovat za outliery. Do grafu s empirickou CDF vykreslete taktéž CDF ideálního normálního rozdělení (s parametry odhadu průměru a směrodatné odchylky vašich dat). Pokud chcete, můžete si do grafu s CDF vykreslit i vertikální čáry pro průměr, medián či 68-95-99.7 hranice.

V LiveScriptu vykreslete oba výše popsané grafy (s PDF a CDF) a zaznamenejte do nich, kde byste sami umístili hranici pro lokalizaci outlierů.

1.5

Vámi identifikované extrémní hodnoty z datasetu **vyjměte.** Vypočtěte všechny deskriptivní statistiky jako v první úloze a také si znovu vykreslete histogram a do grafu opět vykreslete průběhy PDF funkcí stejně jako v první části (teoreticky stačí jen *copy+paste* kódu z první části a změna vstupních dat). Srovnejte hodnoty deskriptivních statistik a vzhledy grafů před a po úpravě datasetu.

V LiveScriptu vytvořte výše popsané obrázky se všemi náležitostmi. Také odpovězte stručně na následující otázky:

- Jak moc se odhadnuté distribuce liší pro data s a data bez extrémních hodnot?
- Které statistické parametry jsou citlivé na výskyt extrémních hodnot?
- Které statistické parametry jsou naopak velmi robustní?

Zadání úlohy	body
Nepovinný bonus:	
Vygenerujte si libovolný počet $\mathbb M$ náhodných vektorů o délce $\mathbb L$ z libovolného nenormálního rozdělení 1 . Tyto vektory složte do matice o velikosti $\mathbb L \times \mathbb M$ nebo $\mathbb M \times \mathbb L$ (záleží, zda jsou vaše vektory sloupcové nebo řádkové). Vektory samozřejmě můžete vygenerovat i jedním příkazem jako matici $\mathbb L \times \mathbb M$.	
Hodnoty přes jednotlivé vektory zprůměrujte a vykreslete histogram výsledného vektoru. Vyzkoušejte si různé počty vektorů $\mathbb M$ (např. 2,3,5, 100) a různé délky $\mathbb L$. Měli byste tím získat aproximaci normálního rozdělení. V praxi si tak zkusíte efekt <i>centrální limitní věty</i> \bigcirc , která je podle mnohých odpovědí na otázku, proč je normální rozdělení v přírodě tak hojné.	0.5
Zodpovězte následující otázku: Jak souvisí počet zprůměrovaných vektorů s tím, jak moc se výsledné rozdělení bude blížit normálnímu rozdělení?	

Reference

Novotný, M., Rusz, J., Čmejla, R., and Růžička, E. (2014). *Automatic evaluation of articulatory disorders in Parkinson's disease*. IEEE/ACM Transactions on Audio, Speech and Language Processing (TASLP), 22, 1366-1378.

Silverman, B. W. (1986). Density estimation for statistics and data analysis. CRC press, 47.

¹ Následující postup Vám bude samozřejmě dávat stejné výsledky i pro normální rozdělení. Nebude to však tak překvapivé. ©